

Cornell University
ILR School

Cornell University ILR School
DigitalCommons@ILR

Gerechtigkeit (Yiddish Justice)

International Ladies' Garment Workers' Union
(ILGWU)

9-21-1928

Gerechtigkeit (Vol. 10, Iss. 30)

International Ladies Garment Workers Union (ILGWU)

Follow this and additional works at: <https://digitalcommons.ilr.cornell.edu/gerechtigkeit>

Thank you for downloading an article from DigitalCommons@ILR.

Support this valuable resource today!

This Article is brought to you for free and open access by the International Ladies' Garment Workers' Union (ILGWU) at DigitalCommons@ILR. It has been accepted for inclusion in Gerechtigkeit (Yiddish Justice) by an authorized administrator of DigitalCommons@ILR. For more information, please contact catherwood-dig@cornell.edu.

If you have a disability and are having trouble accessing information on this website or need materials in an alternate format, contact web-accessibility@cornell.edu for assistance.

Gerechtigkeit (Vol. 10, Iss. 30)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

GERECHTIGKEIT

MORRIS SIGMAN, President A. BAROFF, Secretary-Treasurer
MAX D. DANISH, Editor

Subscription price, paid in advance, \$1.00 per year.

Vol. X, No. 30 Jersey City, N. J., Friday, September 21, 1928

Entered as Second Class matter, Aug. 7, 1928 at Postoffice at Jersey City, N. J. under
the Act of August 24, 1912

Acceptance for mailing at special rate of postage, provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

עם ווערט לעבעדיג אין

האט זיך אויך אנגעפאנגען
ניוצציעס.

ציען, אז דער בלוטיגער קאמוניסטישער פארם אין אונזערע יוניאנס קומט

פון די זיך שווער מיטלעך האט זיך
די פאסדערעך געזעצט, וואס האבען זיך איצט פארמען צו ארגאניזירן
אויסצייגנס קעגן-וויאגנס, אבערס ווי זיי יונגע מיט אים קראך דורכגע-
פאלען מיט ייערע זיבן-ארהינדען פארזוך צו באשטענדיגן די עקוויסירטערע-
ארבייטער-ארגאניזאציעס, ווארפען פון זי אראפ יעדע שטיק, פערסענ-
פון „אדעסליס“, ווערן אפגעלייגט בלאפערשליש אנטשעל, וואו זיי באכייען
לעס „רעוואלוציע“ אין אסעריקא. די קאמוניסטען האבען זיך איצט פשוט
פארמען מיט פארדערונג יוניאנליזם און באשיצען קעגנס, מיטאזיזם
נעמערען אן אידעאל פון שטיקע יויערע נאגראס צו באפאלען פיקעסס, צו
פארשטעקען ברייטס, און אנטוויסלען אין אלע וויאגנס וואס מעהר צוהא און
פארשטעקען.

דעם היינט ניט, אז בוי איז אים העכער די קאמניסטישע ויך צוריקגעלאפען פון בלוזיגע אפאקסע אויף יוניאנלייט און פון מסתעמלען באעלעכטס און צייט פון פארטייט אים קעקען און עמעקער העלדען און מיט מסירות צו דער געזינדיג. די קלוקאמפער און די פארקער און די רעסעקטער דארף פאר דעם נייע דערנעמען וואס פאר א בלוזיגער דרייט, וואס פאר א שווערליכער ענפאלטן ווי יוניאן אויסגעשטעלט צו די קאמניסטישע, שווארצע הענטש קען אן טום הילפנעם און פארלירן פון די פארזאנגענע עפעקטען יארהר און פארקער און די קלוקאמפער האבען דאך יאזעכע נייע פארשטייט דעם בלוזיגער, ווימען מערע און די קאמניסטישע, פירעט קאמפסעס און די לעצטע פארטייט, ווען אויך דעם העלן פון יעדער אייניגען אריינזעכער וואס האט פארלוירן צו ענדענען און פארשטעמלערן נעמען פאר באדינסטען און לייטס און שטענדיג הענגענען דער חלק פון וויערע ריכטיגע גארילאס, ווען פארטייטער טראט אים צו ענדענען און מויל עפענען מיט ביי א מיט א פון א ווייזן פאר פאר טאג און וועט קריגען דעם קאפ צובראען און העלן, דאזער ער וועט ביי יוד און דער היים צווישנער ווערען פון קאמניסטישע שטחלים בוי איצט, אבער, און דיען בלוזיגע וואקסנאליע, און העלענע מענטשן דעם גרויסען יוימיגען עולם, דעווען פארהילט אונזער א מאמעל פון, רעכמען לינקען קאסער, די קאמניסטישע אונגענוען און קאמניסטישע און די יוימיגע האבען גאר אלץ ענטפערט, און ווי יוניאן פאר און צוריקגעבן באוועגונג און ווען וויערע בלוזיגע אפאקסע אויף יוניאנלייט און וואס אויך פארקערט לעבען שפער, יוניאן בלויז, פארמיידונגס-קעגן און באזייען וויערע חברים און נאכפאלגער און אונגענומען, לינקען שפער, און מאכען נאכווען מענטשן העכער דיען שווערליכע אונגענומען אלס א כשרע סכנה און האבען ווי געזינדיג.

אצט, אבער ווען מסתקופת האם ארויסגענומען און שרדע צו איהרע
אמערקאנער געזעצטען, אז זי זאלען אנהויבען ארגאניזירען אייגענע יוניאנעס
אויף צו זעלע מסתקופת אייגנזאנען און זייערע ניימישע ארומגעבעלען. איינצם
דארף מען שוין נישט האבען קיין תירוץ, אז מען שלעגט אזוי, "מאטריאליזם"
וויי; "אצט איז געווארען א קאמוניסטישע מצווה צו בוטשערען ארומגעבעלען
אין איינציקען פרייד, וואס וויל זיך נישט אנהאלטען אן זייערע קעכענעסמאלדאנען
מסתקופת האם ארויסגענומען און הכשר, אז מען מעג עקספליקאט קענען, שלא
קען אן שרדעווען, אז מען דארף זיך נישט אפגעשטעלען פאר קיין בלוט-מישען
אזוי צו מאכענדיקען די אריינפירינגעס, אזוי צו מאכען א חל מן דעת מינה
זענענדיג, וואס זי האבען נישט אלע יידישע שד-שימס, קיין אלע זייערע בינא
מסתקופת יוניאנעס אפגענומען פאר זאכערען זאגט נישט באווייזען צו מאכענדיקען

באמראמך דעם גרויזענעם מאד פון דעם יונגען בוסערער-אריינער
 חרדי מילוקה, וואס איז פאר צוויי וואכען געפאלען אלס קרבן פון די קאסאניס
 פונעם קעסער-הערלעך לעבען א שאק איז די ברענגס — א שרעקליכער פאר
 ברעכען, וואס האט אויפגעשטריקען ביזן לעצטען פארשפאן בלום אין פאר
 די גאנצע אידישע אריינער-וועלט; באמראמך די פערמערע אריינער פון דרום
 פונעם גענעטען, וואס נעמען איצט ארום פון קלוג-שאט א קלוג-שאט
 אין יאר, אן באפאסן און אין מילדעלימא און באפאסן אן די באלעבאסיס
 געזעצער ווייזונגעס, שבת אריבער, פארפאסליכעווען די לעצטע אליהים, און
 איז געווען געזעצער וויינער, "וויינער", פארפאסליכע וויינער פארפאסליכע קעמבער
 אין יעדע שטאט און אין יעדען מילד וואו נאר א יונגער האט א סכסוך מיט א
 פארפאסליכע און סכסוך וואס האט געפירט צו ייבוט מיט מיט, לעקער-רעכטע
 פארפאסליכע; באמראמך וויינער פארפאסליכע וויינער יעדען אומגעווענעם
 פארפאסליכע און געזעצער-פארפאסליכע לעבען, וויינער חב"ש-שאט מיט דעם
 פארפאסליכע ייבוט און איהרע פאסליכע שרייבער, און דאן און
 די פארפאסליכע וויינער און מיט דיע געזעצער, און ווייט יעדע
 פארפאסליכע און פארפאסליכע און איבערפאלען געווארען ווייטער און
 ווייטער געווארען, וואס האבען ביז דא נים לעבן צוריק געקומען און
 ווייטער און פארפאסליכע פון די וויינער און דער פארפאסליכער לעבען און
 געווארען געזעצער אריינער באמראמך!

[illegible]

ויער איצמיגע מאדראטאקסיס, מיט וועלכער זיי האבען זיך פארנומען צו
פירן א בשרענע פאר וויערע פאפולאצאנס, ווייזט, אז בלויז א פארזעצונג
דערקט פארזאמלונג פון צווישנעם מאניטערן וואס זיינען צוגעדריקט
אונטן און ווייטען ניט אויף זיי ארויספאלאסערענען פון דער בלויזער
אין וועלכער זיי וווינען פארקלענען. יעדע ברויטאלימעס, וואס זיי באר
ווען גענען ווייזאלייט, יעדע פרעכע סקעקעריי מיט וועלכער זיי מרייען צו
ווייזאלייט אדאנטונגען אין ארגאניזירטע שעסער, איז בלויז א קאט-
וואלעס פון א קראנקע, צווישנעלע קערפער, וואס האלט זיך גוטס' און
פאקטעסעס מיט זיין געשאנק די כביבה אין וועלכער ער געפינט זיך אום
פאקטערוווייז.

די כוואלעס פון אנטריססונג און צער, וועס וואססס אפגעלייגט צווישן
בריווס ארבייטערספעסען זייער דעקן דער העכער-באנדע, וועס, למסר חשפון,
א יאן ביזן דעם וועג פארשטייטן און אונזער ארבייטער-גאס. וויער
צוצוגעבן בראנסונג און מערדערלייך זיינען די לעצטע שפרייט, און וועלכער
האבן זיי מיט פארשטייטעמעט צייהן אנגעצאפט און רעגנלעך ויך מיט
צו כתות זייערע ווי ווערען פארשונקען.
זעכער זיי ווילען זיי אליין אפהענגען.

עס באוווייט זיך שוין ארבייט און די
שעפער פון אייניגע פון אונזערע קלענערע
מדינות זיין ווי נאך אים מיט'ן סטאט

סוף זיך אויך אנגעפאנגען א נאנט לעבעדיגע מעטיקס און דיעזע ארבעט צאיען.

לפאל 38. ליידיס טיילארס, האט אקארסט דורכגעפיהרט אן אינטערסאנטן קאמפיון צו באנייען דעס צארימדיגע מיט די באלעסטיקס, וועס איר פארגעפאנגען דיעזע ווערן. די דאסעלענדיגער האבען פארשלאסן א מערעווערונג ווייניגערס פאר אלס פארבייטער און האבען געזעצטערט. אן קיין פארגעפאנגען צו פארבייטער און זיך ערלייבן ווערען צוליב טראקטורע ווערצייג. וועס מאלענע אקאדעמיס פלענען זיך אויך צאיען, אונזענעקע ווען עס פלעגט זיך אקעליטומען מקור א ווערטען פאר אן אומבאוויסנדיגן צארייכער.

אינערעסאנט דערביי איז, אז די באלעבאשישע אסאייאישאן אין דעם
יידים מיליאָר מירי האט זיך אָפּנים פאַרקויפּט אויף די ירינגטאָן באַסעס,
וואָס האָבן לעצטנס געמאָס, איינער זיי האָבן באַדראַפּט באַנייער דעם
גרינגעס מיט דער ירינגטאָן מאַכער, ווינאַ, אויסגעשטעלט משה'דיגע
דאָרטנעס אויף דער ווינאַ, און האָבן זיי אויסגעשטעלט אונזלעך, "מילדע",
געקעגןפערטונג ווי פאַרקלערונג פון וויידזשעס, פרייע דימסאָדזש,
ווערע שטראָפּען אויף די אַרבייטער אין פּאָל און אַ סטאַפּערוס און עתלעכע
מאָסאָרישע שטיין.

נאספיליך, איז פון דיער ווילדער פונגאראם פון די באלעקאסיס גארניטשט ווואווערליך ביי די קאפערענצנעק וואס די ווינצן האט מיט ווי אפגעזאמלט. קאקאל 38. וועלכער איז אין פארלויף פון לעצטע יאהר און א האלב, וינט ער מיט בארייט ווואווערליך פון קאטאניסמישען יאָר. נים עקער פארמיטל אומקום ווואווערליך אין יעדען פרט, אין לענגענע צו באנייען פון גרונטמיט מיט די אַלעקאסיס און א פענעמליכען קאפּ. אין דעם נייעם גארניטשט האט דער קאקאל אומקומפיהרט, צום ערשטען מאל אין דער געזעכט פון שרייב, און אומקומפיהרט וואלט די באלעקאסיס דארפערן צאָלען 50 פארזעכט עהר, און די פראגע וועגן דעם רעכט צו אַלענען אַרבייטער אין אויך גע- מעלטעלע געווארען צו דער מולער צופרידענהייט פון די מעכטערס און דער ניגאל.

מיט דעם אריינקומען פון ברודער דוש. האלפערין אלס מענדזשער פון
אקאל AI, מיט עמליכע וואכענ צוריק, האט ויך איצט ביי די מאקערס און
אויסערס אנטוויקעלט א לעבעדיגע ארגאניזאציעס-איינזאם, פון וועלכע פאר
ווארמעס נאך פערזענליכע קענטאמען.

קעסט פיל עמליכע יאהר צוריק האבען די מאקערס אן העכסטמאסערס,
ימדייע היף פון דער אינזעקטעס שאטאל, אינפערטעביל א נאנץ געוועזענע לאקאל
און האבען איינגעשטעלט צושטענדיגע אריינס-מאדינינגען כמעט איבער
אנזען מיידי. די יוניאן איז געווארען א מאכט און א ווארמזאגערין אין
זייערע און די כאלעצאס האבען פאר דעם לאקאל געקראגען ממשות-
יגען דארף.

אומגלייכקייטן ווען אבער, דויער לעקאל און אָנעטשטעקען זיך אַרען מיט דער קאָנטינענטאַלער הילאָט, און ווען מען קען זיך שוין פאַר-טעלען, האָבען זיך קאָנטינענטאַלער איהם געקאַמפּט און דער האָבען פשוט-אריינשטעקט דעם גינצליכעם פאַרמאָג. ווען פאַר אַ יאהרען איז דער לעקאל פון זיך פאַרקערט ענדליך פאַר געווערען פון אַ קאָנטינענטאַלער גענעטקען, אָבער, אַרען דעם ענדליכעם אָנעטשטעקען אַ ביסעל מעקע, צוליב דעם, אַס אַז זי סטיילט האָבען זיך אומגעבליבען, און אין אזעלכע אַרען, נאָמירליך, ווערען זייער שווער פּעסעס אויפצונאָמען, און זי באלעצטענדיק האָבען געוואָלט אַרען זיך איהם זיך אַריינסען אַז אַרבייטען און זי שטעצער אַרען יעדען שריט און פּריס.

[illegible]

פון די באַנאזעמבראידערערס יוניאן, לאקאל 66, באקומען מיר דיווע מעג-
אר א פרעחליכען גרוס.

אין יידן מדינה, וואס האט אויך דורכגעשטאנען א שולקליכע סעקע אויפן
עקס פאקט אן סעקע אויפן עמבאסדערי אין כמעט ווי אייגענעם עמבאסדע-
רי אין קלאסקא אויפן דעסעס, איז דע לעצטעס מיט אסאל געווארען, "ביי".
עס האט זיך א דרעה געפאלט און עס איז פלוצלינג געווען געווענאטאמא-
נאליסער פארלאנג נאך עמבאסדערי אויף פרייען חשקס, אזוי אויך אז נישט
אענטפערט ווי פופציקן מאנאטן אריינצוקער ווייטן אין דעם איינציגן פאסענעם
פאסענעם אין עמבאסדערי בזיו פאר די מיליטענע צעלער. דערנאך ווערען
יידן קיין גענוצט עמבאסדערי אויך אויפן דעסעס און אין די שטערק איינ-
ווארען לעבעדיג.

[illegible]

מאר די קלוג און דרעסמאכער, וועט
זייענע אויפגענומען אין דער ניו מאד
די לעצטע עצה: צוועלף יאָהר וועט אים
לייבנס די נעטיגסטע אפזאכט צווינגן,
ווערען אים הייסט, ביינאכטוויסלעך
דערפאר און דערפאר אפגענומען אלס
א געזונטער און געווענליך א דער ארבעט
מער באזונגען, און ווילט עס אים א
נייטס ליפסט אריין ביי אונזערע זעהן
אז עס פאר א הויכע עס איז און וועט
ווערן וועט ווערען. אירע צווייגן אין
געזונט און פאליס וואס גלייבט שלע-
כטליך, נייט אפגען. און מישע געזונט
אירע קינדער פון די אירע און דער מדר, א
נעטליכע קרע מיש וויינע זיין און א
פאר אירע וויינע געווענליכע טרעם און
זייענע און מירער די דער האט זיך
אפגענומען, און מען ווי יום שבת
געווענליך וויינע די אירע שוין געווען
אין דעם לאנד, "כען", און פירער
וויינע וויינע געווען די שוויטש, הא-
ט זיך וויינע גענומען אפגענומען
נאר, אפגען וויינע זיין האבן: "האט
זי שטאל אפגענומען געזענען שווארץ פאר
א קעני, און ער ווי גלייבט מאמע נישט
ווערן און רעוואלוציעס געזענען און
געפאנגען, ביי ער איז געשטאנען אין

[illegible]

דער צווייטער פאקטאריאנסטרייבן איז געווען
געניינטער געווען ענדער 1892 וועלכע
האט אויך געקענט די שטימע פון א
געשליסטן יידישן מארטיין, און מארטיין
דעם וואס יידיש מענטש איז געווען א
ווי עפעסען פאר א הייליגען פרינציפ
כמעט דערוועגער פרינציפ פאר וועלכע
די קאמיוניסטן עפעסען איינע, דאך האט
זיך נישט געקענט אויסשפילן.
אין אמת, נאך דיעם פאקטאריע האט עס
געמאכט א חורבן אין אונזער סטרייט
דאך האבן מיר ווי אין אמת פון
דאס צווייטע געשעעניש, און אונזער יוניאן
איז נאכדעם פילע מאסערען געווארענע
ווי וואס עס איז פריער.

ענדע 1894, דאָ אונזער פארלאָג
נעם סטאָריי פאר וואָ אַרבייט, האָבן
מיר ווייטער געזאָגט אַז מיר זיינען
אָפּגעוואָרען וויאָ, וועלכע איז געווען
דעם געוואָרען פון אַ געוויסעם
פּאַר, וועלכע איז אַלע געווען אַ
נעם אַרבעטענע פון אונזער וויאָ, און
נאָך אַנדערע שרעקע. און מ'האָט
וואָס זיי האָבן געזאָגט דעם געזאָגט
פּאַרס פון די בעלי בתים, האָבן
זיי דאָ און אַ נאָען קורצע צייט
אָפּגעשליסען.

אין ארע זעלבסטן מיינדי ווי נאך בעסער.
און ווען עפענען געהן וואו מען וויל;
מאכט עס זיין אונטערשווערע אונטער
קיינע דעספאטן און מען וואלט איר
גענוג אריינגען דאנעמען שטונדען.
אירע דעם ביישפאלעס עס מ'לערט פאר
זיך נאכאין, שטייט און צונערטע זא
דער. עס גיט אים א געלעגנהייט צו
פילען פראקטע מענטשן, וואס האבען
קיינמאל איר געלעגנהייטן און געמאכט
עס גאר גוט ווי, אז ווי זאלען און צייט
אז עפענען פרייען אן ענטשענדיגע
לעבן.

[illegible]

בעצמן אן אומאָן, ווער עס וועל ניס
אנערקענען, אז די קאָנפּאַסעס זיינען די
נערסטע חכמים און ארביטער זאָגען
אין אַמעריקע בכלל און אין ערשטאָרליכע
בפרט, דער דאָרט מען פארניכטען, און
זיינאָם וואָס וועלען ניס אָנערקענען די
איינבראָכעס פון די קאָנפּאַסעס ב"ה
מען און זיינער הינט תלמידים, דאָרף
מען פארניכטען און אַראָנירען נייע
זיינאָם. און ווי שוין געזאָגט — ערב
די האַנדען מיט אַזאָ אַ צווייטעל, און
דאָן זיינען סתם דאָ אַ צווייטעל, זיינען,
און זלייכען צו זעהן ערמואָס נייעס, און
דאָס צעלענענען שטעלען עס צוזאַמען
די זאָגענאָנטע נייע זיינאָן, וואָס איז
אָנערקענען מיט אַזאָ ערש און גע-
פירער.

[illegible]

מאדערנע שונאים

פון ז. ווהילדער

[illegible][illegible][illegible]

פון אונזער לעבען און קאמף

נאסען מערדער און רעדאק-
ציאנס באנדימיזם.

[illegible]

מען פארטרייבט די קאמונים
טען פון די טרייד יוניאנס.

די קאמוניסטען האבען ענדליך פון זיך אראפגעטישן: זיי פאססען אויף דורך זייער לעבעדיג פאסיקס פון ניינצן און צוואנציג יארהאן אבערצייכנען אלע ארבעטער ביים דער וועלט וועי זיי ווייזען אויף דעם קאנפערעס ווען זיי ברייטשענען ווערעמאכענען, וואו עס איז פערזענליך מיט דעם באנוצן פארלעמאנטערע מיינונג וויאזוי באוועגונג איז דעם קאמוניסטן פרייעס ארויסגענומען עווארען פון אים דעם אלטן, לויט דעם באשלוס פון דער קאנפערענץ, ווייל זיי באשולדיגט דעם ארבעטער אלס פאליטישען פאליטיקער, ערען פארמאכט דעם מיניסטערעלע אין פארדער אלע ארבייטערשטעלען אין ענגלאנד, וואו ער איז מיט פאסאכען ענדליך צוריקגעקומען פון סטרייכונגן קאנטונגען, איז אונגענומען, עווארען א באשלוס וואו עס זאל ארבעטערזייכע וועי ערען א פלאץ צו דער קעסטערע קאמפערענץ, וואו אויז אויסגעלייזט אלע אסאך

סליינינקע נאמען מוחרים אין די גרויסע שטעט

קליינע "נאכטן סוחרים" זיינען דא אינאנסט קינדער און ארבייטער. עס איז נאכטאגס ענדערט זיך אונזערע פארשטאנדן. מיין קינדער און נאכטארבייט אין אכט גרויסע שטעט. אים בארייכט וועגן דעם און נאך וואס ארבעטנאמליכע ענדערונגן פארטאגט שטארקע בייורן פון ווייניגסטן סמיים דעפארטמענטס און לייכער. אין דעם בארייכט עפעניגן מיר לויט אונזער רעאמאנדאטאנעס.

פאר אלע אנדערע ארבייטער, וואס זיך דער ווייטן פארשטאנד ווערט ווייטער און

או יעדער אינער פון די אבס שפען
 האט מען גענומען זעקס און זיבעציג
 נע אינגאנצן אויסגעפערנידן צייטונגען
 און איין שטעטלעך צוויי צופולן געווען
 צוויי פינציגהונדעט יודען, ביס קונסטער
 אויף דער זאך, וואס אין די אלע שאר
 אויסער צוויי, און פארשטאנען צו מאך
 צייטונגען זיכער אונטער דער
 יאהר, און אין איין יאָרס און דער
 עלטער מינכום פאר אזא געשעעניש
 צוועלף יאהר.

נים אזוי. אויך איז נים אמת, אז דער
 ניוסבאג איז דאק א היימלאזער יתום,
 טאמער דער איינציגער שפייזער פון א
 מאמע אז אלמנה.

די אונטערזוכונג האט ארויסגעבראָטן
 דעם פאקט, אז פערצעהן אין פופצעהן
 יארליגע צייטונגספארטיגער האָבען נע-

די אַכט שטענד, וואו די אונטער-
זוכונג איז נעמאכט כעוואָרען, זיינען:

פון דעם, וואס א קינד נעמט פאר
קויפט צייטונגען, קומט איהם קיין נע-
זונט ניט צו. א אינגעל קען פארקויפט
צייטונגען און פארשאלטען זיין סתם.
אבער ער זעט ער פארשטייט זיין צייטונגען

טעלעגראם, דזשורנאל, קאלאמבוס,
הייז; נוצט און פעטערסאן, ניו
דזש; מאטע, עבראסאקא; ווילקינסאן,
פא; מאי, ניו יארק; און די הויפט
שטאט וואשינגטאן, ד. ס.

עפאטעס ווערענע קינדער ווייזענע נע
נאמען געטווערען. די אינפארמאציע ווע
געבענען געטווערען פון די קינדער אהין.
און אויך פון די שולעס, פון אפערלייזע
קאדערס און פון באשרייבערע אפגעבורענע.
מען האט אויך באנוצט די היסטעריע פון
קינדער, אויפגענומענע, די פאטערנע
לעבנע פון ווערטע פאטערנע... פון דעם
פערטעם סט די מערעווערער פון די ציי
נאמען, א.א.וו.

אין די מערסטע פאלען איז נים אָן
נעגעכען ענוואַרען, אז דער אינגעל עהט
פארטוימען צייטונגען צוליב ווירטליכער
נייט און דעהלונג ביי דער מערהייט

די קלענע שטעטל לייגט נישט פאר
שטערט פון די אלע אומאנגענומען
שטערט פארשען, וועט זיך
פילמאל אין די "גרויסע לעבן"
היינט שטערט, עס איז אויך נישט
פאר נישט פאר, די סיידינגס וועט
פאר צווייטע וועט וועט וועט וועט

אין דער היים.

ווייניגער זאלען זיך העלמען פון אלע מיני
רעד און און אלע שטערעס, חזוי איינער,
און חזוי ווייניג ווי חזוי פינאפעל און
חזוי פון די שטערעס, חזוי אנגענומען,
זו ווי האבען זיך גענומען צום איינציגן
סאכא זאליש, פינאפעלע און ארדנען,
און אייניגע האבען זיך געזען ערליכערס,
זי מען עס, ווייל ווי ווילען אויסבעטען
זעלם.

צענדליגער קינדער האבען געענעם
פערט: "אויך האב נים וואס צו טון".
שלע אינגלאך טוען דאס", זאלע וואלן,
זו עס איז נוס וואסמוגען טאטיריען
אויסגען. דער טאטל איז דא

צוויי שלמה חלומות.

בייטער דורכנעהן „כיבער אקטיוו“

ע' דאדור לירען הונגער פון נויט, שטען און דאריין. גיט איינער פון איין וועג, שטעלן מיט מאכטער אויפן מיטען וועג. נאר דעמאל, דא וואס וועלען בלייבען לעבען, וועלען נאכדער ניט וויסען ווען קיין נויט. עס וועט זיין אזוי גוט, ווי אנדערע ברודער זיין רוסלאנד, דא דאס מאכטער דאמפען אויך זיין צופרידן, דע, ווייל מיט זייער מאכטערשאפט וועלען זיי מאדארנען זייערע קינדער און קינדס קינדער מיט א גליקליכער צו-קונסט.

איצט זעהט איהר בריווער, אז מיר
פארנעמען זיך מיט אונזעלע באריש-
קייטן ווי א פאר מעלער א דיוו און
א שטונדע ווייניגער אריינס זיך דער-
טע שטייכער, די דערשטליכען מוטע, און
זעט איינעמאל אויס א הויכע און זעהט
בריווער, דאס הייסט, די אפצאלע רע-
וואלוציע, און איהר וואלט דאס ווייסע
מינע בריווער, זיך אזע דערוואקסענע קע-
נען פאסענע נאר מיט אונזעלע בארייכער-
וואס זען נויט און דער הונגענע וואס
נערמאכט און אזע שמוץ און זיי האבען
שוין נים וואס א פארלירען, אונזעלע
ארייכער וויינען איבער דרייט צו נע-
מען דעם ביסן איינער דער פלייצע און
זענען אז די בארייכערען און עפעמע-
פאר דער רעוואלוציע, דערמער האבן
דער דיטער אינסטרומענטאלע נעגענע
אן אדרער צו אלע ווינע אנטהענגע, און
וואלען פארנעמען, צעשטאלמען און
פארניימען, צעברעכען און צעשטער-
ען דעם ניינאם, וואס זיי וועלען און
קענען און זיי קענען אונטערנעם
מיטען - זיי ליינען, שווינדלעך, דעסמא-
ניט, ספעכערען, און אלע מיטען וויינען
שער איר דער אלץ און צעברייכען

דערמאן האבען מיר אין אונזער פאך
גראס און פונקט, און ווען מיר וועלן
ספייטן, קומען מיר איהם בעלז
ספעלען נאך מיר מוזען איהם לעזען
אפגעזעהן וואס ענבער וויל וואס
ספייטן געווערען ענבער, ווערען די
בייטער מער ווערענדיגער ענבער
און וואס א ספייטן העלען אן ענבער
קומען און אלץ מער קעסען און נאכע
מוזען מיר איהם ספעלען אונז די
דינגענע וואס די פאלענעמאסן ספעלען
אונז ארויס, און און איר אונז איר
קען לעזען, וועל איר איר דערמאנען ווען
עס זענען דערשלאגן ספייטן.

מיר האבען דעם דאזיגען סטרייט
קאנט איינגענומען אויסערדעקט
דעמאלס. עס מעלד זיך שפעטער פאר ווי
ען, נאר מיר האבען דאס גיט געמאכט
ווייל מיר האבען גיט געוואלט געהן
אויסער פריגראם. אזוי אייבט זיך סטרייט
ווערן געוועזען מן דעמאלס זייערע, דא
עס מיר אנטווערדן אלע מיטלען וואס
מיר קענען אום ווי גיט לאזען עסמאל

ירעם, כעצומתם און כאוויר
 וועל איך מיין רייעל בינעם און
 און איהר ווייסט אז צו היילרעס און יונג
 דערפון מען האבען געל און ספעציעל אז
 ווייניג און מיר וועלן פיהרען... איה
 זאגט וויסען, און מיר ווייניג שולדיג
 מיליאן דאלאר. אויך האבען מיר
 שלעסען, אז צו אונזערע געסטעס קאנטרע
 שון וועלן מיר איבערנעמען די אינטער
 גינסטאנאל און איהר ווייסט מיר, דאס
 אינטערנאציאנאל מיט דער רעכטע
 דרויבן וואס ווייניג ווייניג צוויי מי
 זינט דאלאר און איהר וועלן פיהרען און

דער צייט פון דעם לעצטען רושענער
סטרייק וואס מיר קאמוניסטען האבע
געפירט, און וואס מיר געמען איבער ד
אינטערנאציאנאל, וועלען מיר דארפע
געבן די אלע חובות (דא גיט איהן

[illegible]

איך האב קיין ווארט גיט געקאנט ארויס

ריידען —
און איך האָב זיך אויפגעכאַפּט...
ענדליך בין איך ווידער איינגעשלאָ-
פּען און עס האָט זיך מיר ווידער גע-
הלומט:

[illegible][illegible][illegible]

אויך איז געשטאנען אין דער מעל
גראמע, אז די קאנווענשאן האט צושיק
מעלעגראמעס צו אלע קאמוניסטישע פא
מיינע פון דער גאנצער וועלט מיט אז א
דער דעם באשלוס גלייך דורכצופירען.
און עס חלומ'ס זיך מיר :

עס איז נאך דער ארבייט און איז
צום מיטגן פון דער דושיגט באהערד
דע וואס אונזערע לידערע וועלען זאגן
וועלען דע נייט פון דריטען אינטערנאצי-
נאל. אייך קום צו צו דער אינטערנא-
צינאל בירגער. צו זעה עס שטייט
הונדערטער קלאסומייסער און אלע זיי
נען קעמפערען צוליב דער זעלבער אורזא-
כע. פארט דאן

אין האל אין צווי ענג, וועט עס אין
מעליך דריינצוויי, נאך דאס וואס
חלום קאן באווייזען, קאן מען דאס א
דער ווערליכעס נים אינמיטן.
בין שריי אונסיר, דער אידאריס
נעמען פאקס און דער סטערנער, א
דער ווענער, אין נעשטענען און
נעלענען צושריטען. מונסען דען אין
בין שריי האט דע נעמענען א צושריט
און האט נעשטענען צו לענען.

דיום קאמפייז אין פולע

ניסמיסער פריסטער האבען געבאלט א
בער די קלאון און דרעכטפערס קע
פארליסן איהר טרעפס.
דאס צייגט, אז דאס ליכט רייסט זי
דורך. דורך די שווערע און וואללענס
פארמיטלעכע און מאכנדיגע פארשטיי
דאס צייגט, אז דאס כלום פון ווייזן
מילע פארשטענדלעכע מיליס נאך א
ווערען פון די קלאון און דרעכטפ
ער. דאס צייגט גרייסע סמינס
וויסנערטעכונגען, אז געצונגענע זי
און חשבון פון דער איינער זענע א
וועלכע פון מענטשן זי וועלכע.
די קלאון און דרעכטפערס קומען
די קלאון און ווייזן און חשבון זי ווייזן
אז באשרייבען, אז ווייזן מינס זי ווייזן
ברוט און פוסער, זייער לעבע, זי ווייזן
ווייזן מינס די גערעכטונג און ווייזן און
ווייזן לעבער גרייסע נוים און זי ווייזן
ווייזן פון ווייזן זי ווייזן, קאן און זי
ווייזן פון ווייזן פרינסטע, זי ווייזן

צורע דשווינט באארד קלאסטיק
ערס ענר דרעמטישערס ווייז א. א. א. א.
ו. א. מיטער ברודער! זיין און איר
האט ענעווס געזען ד' סטענעמאטס פון
האסטער וועלכע פארשאלט פון דעם
דייטשן איינפארשטאנד, און זיי אנער
קענען דא וויער פאסטקייט און ווי האבען
פערשריבן פאר יעצט און גענוג א סאמיי
און ווי האבען אנגענומען א מירדלעכע
לייט פון קריסטלעך ד' לידערס אויף
אן אנשטענדן אויף; ערואלוצאניוער
און יונגס און א שמו וואספאטעני
און לינעס. אויך האבען פון געמיי
און פארדער, און מיר זאלען ליידיג אויף
לייזן אונזערע לינעס און מיר האבען
אויף איר דער ווייז, דעריבער, מיטע
דער ברודער, מיט גרויס מירוי קאפן
אויך מעלדען, און מיר האבען אויסגע
פאלינגעס פון באשולט פון דייטשן איינזע
נאציאנאל. מיר האבען שוין אויפגעלייגט
אונזערע לינעס און מיר האבען אויך אויס
געלייגט אונזערע נאציאנאלע ארמאנטי
פאנס קאמפס און איינס ארמאנטי פון
אויך, ליבע ברודער, און איהר זאלען
אונז איינזענענען און דער ווייז און אמי
וועלכע מירען גוט פאשענע דאס, וואס
מיר האבען פארלע פאמאס."

"טייערע ברודער, — לעבט זיך וויי-
 סער, — מיר וויינען צופרידען אז גליק-
 ל'ך וועט דעם באשלוס פאר דרייטען און
 עטריכטן אפמאך. זייט ווייטע, אז אונזערע
 געזונטע און געזונטע ארויף דעם
 חורבן וואס מיר האבען אנגעפאנגען און
 אונזער קלאסמייסטר און דעמאקריטי-
 יוג'אן, אונזער הארץ האט געבעטענעס
 צופוקערדיג וואס עס זיך ערזעהן פאר
 אונזער שניידע און אומשטערלעכע קלאס-
 ער יוג'אן. מיר פלעגן זיך שפעטן
 זיך אליין ארויף דא גלייכע און שמוץ, וואס
 מיר פלעגן ווערענען ארויף אריין.
 מיר האבען זיך גיט געקענט העלפען.
 האבען געמוסט אפמאכענען דאס, וואס
 מען האט אונז געלייגט, מיטען בר-
 דער לאמיר פארשטענען דאס, וואס און
 גענוג אז לאמיר זיך געבען דא עקענע
 אמת'ע געמיינדע יוג'אן ברודער. אומשטע-
 טערדיגע, היימאן, געזונטע שטער-
 פן ווערענען געקענט נאכאנאלער ארגע-
 נוצאצוקען צופרידען.

ווען ברודער ווארבער האט געזעהן
לעזען האט איינבערגערעדט מיטן
י. ר. וועגן האבען זיך געשטעלט און
זעה ווי מיר האט זיך געטענהט א
היימלאן אליין געטענהט וויילן און
גייען א פון ווייזערס. היימלאן גייעט
נאכער. פערטענדעס היימלאן גייעט
זיך מיט איהם פארן און קומט זיך א
היימלאן קומט זיך קומט זיך און
שלינגט זיך און זעה ווי עס
ווארעמט זיך ברעטלאכער. ערלייגט
מיט דרייסיגן. וויילן מיט קומט זיך
און זעה ווי עס ווייזט אונטערמיט א
באוועגונג. נאך זיך זיך זעלבן וואס
קען. עפעס אונטערמיט, וועלכע
געט און נאכער זיך זעלבן מיט
לעגענטער און דרייסיגן באהער און
שען זיך און זעה ווי לעבט מיט
שטייט א באוועגונג. א קליינע
מיט שווערע און א פנים
פאר איינעל זיך עס ריינט זיך און
פאר פער זיך און מיר דוכט זיך א
קען זיך און האט איינעל ערענט
און ווי זיך און אונטערמיט מיט א

יוד צוקרשען.
 איך האב מיט פארנעניען אויסגעצו
 גען מיטן ארמסט איהר ארומצוגעהען
 הער איך ווי מיינ פרוי שרייט: "רחמאי
 עס איז שוין" דער וויינער, דו נעביסטן
 היינט נים!" איך האב זיך אויסגען
 כאפ אויף, נים מוים נים לעבעדיג
 איך האב זיך אנגעטאן און אוועק צו
 שרייט.
 עמיל קאליש, מעמבער 5. 8.

נאנא מדאץ די יום מזביר

דיום לאמפייז אין פולעז נאנג מדאץ די יום טוב

קאן נישט שציען און אפשווינדען זאלען
מיטלירע וועגן פארשטענען אפליי
די מליכע צו באשעפלייך זיין דיום, זי
ערע שווערע, און קומענדיק צו דער א
בערייכונג, וועגן זיין ערלעכס, צו דער
צאָהלעך און א פאמיליע לויטערענדיק
ס'איז צו באַרא, און נאך און מוכי
וועג און נאך נאך שווער איז די שפעטע
לויט ביזנעס אינאָנאָמיסטיש און מערלי
אז אַרבייט און נאך זיין מוכ זיין מי
נערען עטהער ווי פאר זיין מוכ.
ווינא, שפּעלעס ווייניגערענע דער
ביכטיק, דער הויפט מונ'ס קאספּיין דריי
וועג און זיין מוכ אָנזיין דעם קאספּיין
אינאָנאָמיסטיש און שווערע ווי מרע
יעדער יונגער און וועג מונע וויין מוכ
שפּעטער, יעדער יונגער פאן וועג מוכ
ווייניגערענע און פאס, און דער און זיין
פאן. יעדער יונגער פאן וועג מוכ און
וועג און פאס מערליך און דעם ערשט
מיין יונגער ליכעסן צו דער יונגער, ערשט
העלען אין דער אויפבויענע פון
ווינא.
